УКРАЇНА
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

25 липня 2025 року *м. Київ* № 29

Про деякі питання формування нового складу територіальних виборчих комісій, які здійснюють підготовку та проведення місцевих виборів

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 15 липня 2020 року № 795-IX "Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році", постанов Центральної виборчої комісії від 08 серпня 2020 року № 160 "Про перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2020 року" та від 14 серпня 2020 року № 176 "Про призначення перших виборів депутатів районних рад на 25 жовтня 2020 року" 25 жовтня 2020 року відбулись чергові та перші вибори депутатів обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад та сільських, селищних, міських голів (крім виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської обласних рад, депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та в окремих районах, містах, селищах і селах Донецької та Луганської областей).

Частинами першою та третьою статті 141 Конституції України передбачено, що строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, а також сільського, селищного, міського голови, обраного на таких виборах, становить п'ять років.

Відповідно до частини другої статті 194 Виборчого кодексу України (далі – Кодекс) чергові місцеві вибори призначаються у зв'язку із закінченням строку повноважень місцевих рад, сільських, селищних міських голів, обраних на попередніх чергових місцевих виборах та проводяться одночасно на всій території України в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень рад, голів, обраних на попередніх чергових місцевих виборах.

Чергові вибори районних у містах рад (у разі їх створення) проводяться одночасно з іншими черговими виборами на всій території України в терміни та відповідно до положень Кодексу.

За змістом абзацу четвертого частини другої статті 194 та частини першої статті 195 Кодексу рішення про призначення чергових виборів депутатів

обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів приймається Верховною Радою України не пізніше ніж за дев'яносто днів до дня виборів.

Враховуючи зазначене, з огляду на вимоги частини другої статті 194 Кодексу Верховна Рада України мала б прийняти рішення про призначення чергових місцевих виборів на останню неділю жовтня 2025 року.

Водночас частиною першою статті 19 Закону України "Про правовий режим воєнного стану" встановлено, що в умовах воєнного стану забороняється проведення виборів Президента України, а також виборів до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування.

На сьогодні в Україні триває воєнний стан, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, що унеможливлює призначення та проведення виборів, а також здійснення визначених Кодексом виборчих процедур.

Отже, рішення про призначення чергових місцевих виборів Верховною Радою України не приймалось.

Зважаючи на викладене, Комісія вважає за необхідне звернути увагу на таке.

Відповідно до частин першої, четвертої статті 33 та частини першої статті 206 Кодексу спеціальними колегіальними органами, які в межах повноважень, визначених Кодексом, забезпечують організацію підготовки та проведення місцевих виборів, є територіальні виборчі комісії. Частиною восьмою статті 33 Кодексу встановлено, що територіальні виборчі комісії є постійно діючими органами. Члени територіальної виборчої комісії здійснюють свої повноваження до сформування, у порядку, передбаченому Кодексом, нового складу відповідної територіально виборчої комісії.

Постановою Центральної виборчої комісії від 10 серпня 2020 року № 172 було утворено та сформовано склад обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим), міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у місті Києві територіальних виборчих комісій.

Відповідними районними та міськими територіальними виборчими комісіями було утворено та сформовано склад територіальних виборчих комісій нижчого рівня.

При цьому згідно з частиною четвертою статті 203 Кодексу Центральна виборча комісія не пізніш як за сімдесят п'ять днів до дня чергових виборів формує склад обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим), міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у містах Києві, Севастополі виборчих комісій. Подання кандидатур до складу відповідних територіальних виборчих комісій можуть вносити обласні, районні, міські, районні в містах Києві та Севастополі (у разі їх відсутності у структурі

відповідної політичної партії – міські міст Києва, Севастополя) організації політичних партій, а у разі їх відсутності у структурі політичної партії – обласна організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм не раніше ніж за дев'яносто днів та не пізніш ніж як за вісімдесят днів до дня чергових виборів.

Також за змістом частин шостої та сьомої статті 203 Кодексу районні та міські виборчі комісії (у містах з районним поділом, крім міст Києва та Севастополя) не пізніше як за шістдесят днів до дня чергових виборів формують склад територіальних виборчих комісій нижчого рівня. Подання кандидатур до складу відповідних територіальних виборчих комісій вносяться не пізніше як за шістдесят п'ять днів до дня чергових виборів.

З указаних положень Кодексу вбачається, що строки внесення подань кандидатур до складу територіальних виборчих комісій, їх розгляду та прийняття рішень про формування складу територіальних виборчих комісій, пов'язані з днем проведення чергових місцевих виборів, зокрема їх обчислення можливе в разі визначення такого дня.

Частинами першою та другою статті 5 Кодексу передбачено, що днем, у який відбуваються вибори, є день голосування на цих виборах (день виборів). День голосування на виборах визначається відповідно до Конституції України та Кодексу. У випадках, визначених Конституцією України, Кодексом або законом, день голосування на виборах визначається суб'єктом їх призначення.

Згідно зі статтею 20 Кодексу рішення про призначення виборів, виборчий процес яких був припинений або не розпочався у зв'язку з введенням воєнного або надзвичайного стану, ухвалюється відповідним суб'єктом їх призначення не пізніше місяця з дня припинення або скасування воєнного або надзвичайного стану.

Таким чином, законодавством не встановлено день проведення чергових місцевих виборів, які мають бути призначені після припинення або скасування воєнного стану. Його має бути визначено при ухваленні рішення про призначення виборів.

Тому передумовою реалізації місцевими організаціями політичних партій положень частин четвертої, шостої та сьомої статті 203 Кодексу щодо внесення подань кандидатур до складу територіальних виборчих комісій та відповідно щодо формування Центральною виборчою комісією нового складу обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим), міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у містах Києві, Севастополі виборчих комісій, а також районними, міськими (у містах з районним поділом, крім міста Києва) територіальними виборчими комісіями нового складу територіальних виборчих комісій нижчого рівня є прийняття рішення про призначення чергових місцевих виборів та визначення дати їх проведення.

Частиною другою статті 2 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" визначено, що Комісія будує свою діяльність на принципах

верховенства права, законності, незалежності, об'єктивності, компетентності, професійності, колегіальності розгляду і вирішення питань, обґрунтованості прийнятих рішень, відкритості і публічності. Комісія та її члени зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України, цим та іншими законами України (частина друга статті 3 вказаного Закону).

За змістом частини першої статті 2, пунктів 2, 3, 4 статті 17, пунктів 1, 2 статті 21 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" Комісія відповідно до своїх повноважень здійснює контроль за організацією підготовки і проведення місцевих виборів, дотриманням законодавства про місцеві вибори та забезпечує його однакове застосування на всій території України.

Враховуючи викладене, Комісія дійшла висновку, що відсутні підстави для внесення згідно з частинами четвертою, шостою, сьомою статті 203 Кодексу подань кандидатур до складу обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим), міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у місті Києві, районних у місті (у містах з районним поділом, крім міста Києва), сільських, селищних територіальних виборчих комісій, а також для формування Центральною виборчою комісією, районними, міськими (у містах з районним поділом, крім міста Києва) територіальними виборчими комісіями нового складу вказаних виборчих комісій.

При цьому члени територіальних виборчих комісій, склад яких було сформовано постановою Комісії від 10 серпня 2020 року № 172, а також члени територіальних виборчих комісій, склад яких було сформовано рішеннями відповідних районних та міських територіальних виборчих комісій, продовжують здійснювати свої повноваження до сформування у порядку, передбаченому Кодексом, нового складу відповідної територіально виборчої комісії.

Разом з тим Центральна виборча комісія вважає за необхідне звернути увагу місцевих організацій політичних партій – суб'єктів подання кандидатур до складу територіальних виборчих комісій на те, що передумовою внесення подань, передбачених частинами четвертою, шостою та сьомою статті 203 Кодексу, є прийняття Верховною Радою України рішення про призначення чергових місцевих виборів та визначення дати їх проведення.

Тому подання, внесені до прийняття такого рішення, за відсутності визначеної дати проведення чергових місцевих виборів Центральна виборча комісія та територіальні виборчі комісії, які згідно зі статтею 203 Кодексу формують склад територіальних виборчих комісій нижчого рівня, не розглядають.

Відповідно до статті 141 Конституції України, статей 20, 33, 194, 195, 203, 206, 208 Виборчого кодексу України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану", Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами), керуючись статтями 1 – 3, 11 – 13,

17, 21 Закону України "Про Центральну виборчу комісію", Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є**:

1. Встановити відсутність підстав для внесення згідно з частинами четвертою, шостою, сьомою статті 203 Кодексу подань кандидатур до складу обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим), міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у місті Києві, районних у місті (у містах з районним поділом, крім міста Києва), сільських, селищних територіальних виборчих комісій, а також для формування Центральною виборчою комісією, районними, міськими (у містах з районним поділом, крім міста Києва) територіальними виборчими комісіями нового складу вказаних виборчих комісій.

2. Звернути увагу місцевих організацій політичних партій – суб'єктів подання кандидатур до складу обласних, районних (крім районів в Автономній Республіці Крим, міських (крім міст в Автономній Республіці Крим), районних у місті Києві, районних у місті (у містах з районним поділом, крім міста Києва), сільських, селищних територіальних виборчих комісій, що передумовою внесення подань, передбачених частинами четвертою, шостою та сьомою статті 203 Виборчого кодексу України, є прийняття Верховною Радою України рішення про призначення чергових місцевих виборів та визначення дати їх проведення.

3. Подання, передбачені частинами четвертою, шостою та сьомою статті 203 Виборчого кодексу України, внесені за відсутності визначеної дати проведення чергових місцевих виборів, до прийняття рішення про їх призначення, Центральна виборча комісія та відповідні територіальні виборчі комісії не розглядають.

4. Копію цієї постанови надіслати Верховній Раді України, обласним військовим адміністраціям для доведення до відома відповідних районних, міських (у містах з районним поділом) територіальних виборчих комісій.

5. Цю постанову оприлюднити на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Голова
Центральної виборчої комісії О. ДІДЕНКО

Секретаріат Центральної виборчої комісії
УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТООБІГУ, АНАЛІТИКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСІДАНЬ КОМІСІЇ
Україна